

Ensartet Administration & Affaldstilsyn

Vidensgrundlag

Charlotte Moosdorf

Dato: 11. december, 2018

Evaluering af de politiske aftaler om organisering af affaldssektoren

- Kommunerne har svært ved at skelne imellem almindelig rådgivning, miljøtilsyn efter miljøbeskyttelsesloven kapitel 5 og affaldstilsyn efter Miljøbeskyttelsesloven kapitel 6.
 - OBS: Tilsyn efter kapitel 5 er brugerfinansieret og tilsyn efter kapitel 6 er skattefinansieret.
- Kommunerne har svært ved at vurdere, om affaldsproducenterne foretager korrekt affaldssortering, fordi det opsøgende affaldstilsyn prioriteres lavt.
- Affaldsproducenterne har generelt ikke overblik over, hvilke tilsyn der gennemføres hos dem

Anbefaling #25 fra Advisory Board for Cirkulær Økonomi

Virksomhederne giver udtryk for, at der er forskelligartet praksis mellem kommunernes afgørelser om:

- 1) Klassificering af affald
- 2) Affaldsfasens ophør (End-Of-Waste)
- 3) Anvendelse af affald til jordbrugsformål.

I praksis betyder det f.eks., at noget som klassificeres som affald i én kommune ikke er affald i nabokommunen, eller at det samme affald klassificeres som genanvendeligt i den ene kommune og forbrændingseget i nabokommunen. Samtidig prioriteres affaldstilsynet ikke i mange kommuner.

Den uens praksis betyder, at potentialet for øget genanvendelse ikke realiseres fuldt ud. Desuden mener erhvervslivet, at den nuværende organisering er konkurrenceforvridende og besværliggør etableringen af effektive løsninger hos virksomheder, der opererer i flere kommuner.

Konkrete anbefalinger fra erhvervslivet

Styrk tilsynet

”Der er behov for et stærkt og ensartet affaldstilsyn med både offentlige og private aktører, som kan sikre, at affaldet behandles korrekt. Ingen skal ikke kunne snyde på vægten. Affaldstilsynet skal have klare krav til indsatsen og dokumentationen og samtidig være risikobaseret og uafhængigt.”

Regeringens Strategi for Cirkulær Økonomi

Initiativ 10: Skabe lige vilkår på markedet for affald og genanvendte råvarer

- 1) Udarbejdelse af økonomisk grundlag for samling af opgaver (2019)
- 2) Undersøge hvordan man kan samle administrations- og tilsynsopgaver (2020)
- 3) Risikobaseret affaldstilsyn (2020-21)
- 4) Kortlægning af den eksisterende praksis (2021-22)
- 5) Udarbejdelse af fælles End-of-Waste-kriterier (2020-22)

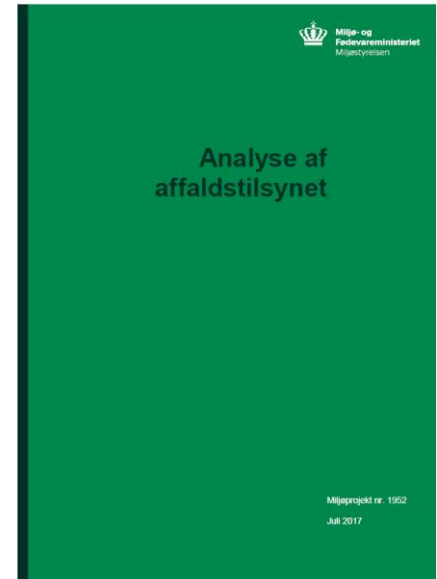
Analyse af risikobaseret affaldstilsyn

- Som led i opfølgningen på forsyningsstrategien er der udarbejdet en analyse af, hvordan der kan konstrueres et risikobaseret og målrettet affaldstilsyn, således at tilsynet bliver styrket og effektiviseret
- Analysen er gennemført af PwC i dialog med en tværministeriel arbejdsgruppe og en lang række interessenter. Analysen er offentliggjort den 6. december 2018.
- Målet med den model for affaldstilsynet, som PwC foreslår i deres rapport, er at understøtte virksomhedernes efterlevelse af affaldsreglerne. Det vil dels forebygge negativ miljøpåvirkning i forbindelse med virksomhedernes håndtering af erhvervsaffaldet, dels understøtte en lige og sund konkurrencesituation, uanset virksomhedernes branche, størrelse eller geografiske placering. Et styrket affaldstilsyn vil ligeledes medføre større og mere homogene, genanvendelige affaldsmængder, idet der vil blive ført målrettede og risikobaserede tilsyn på flere virksomheder.

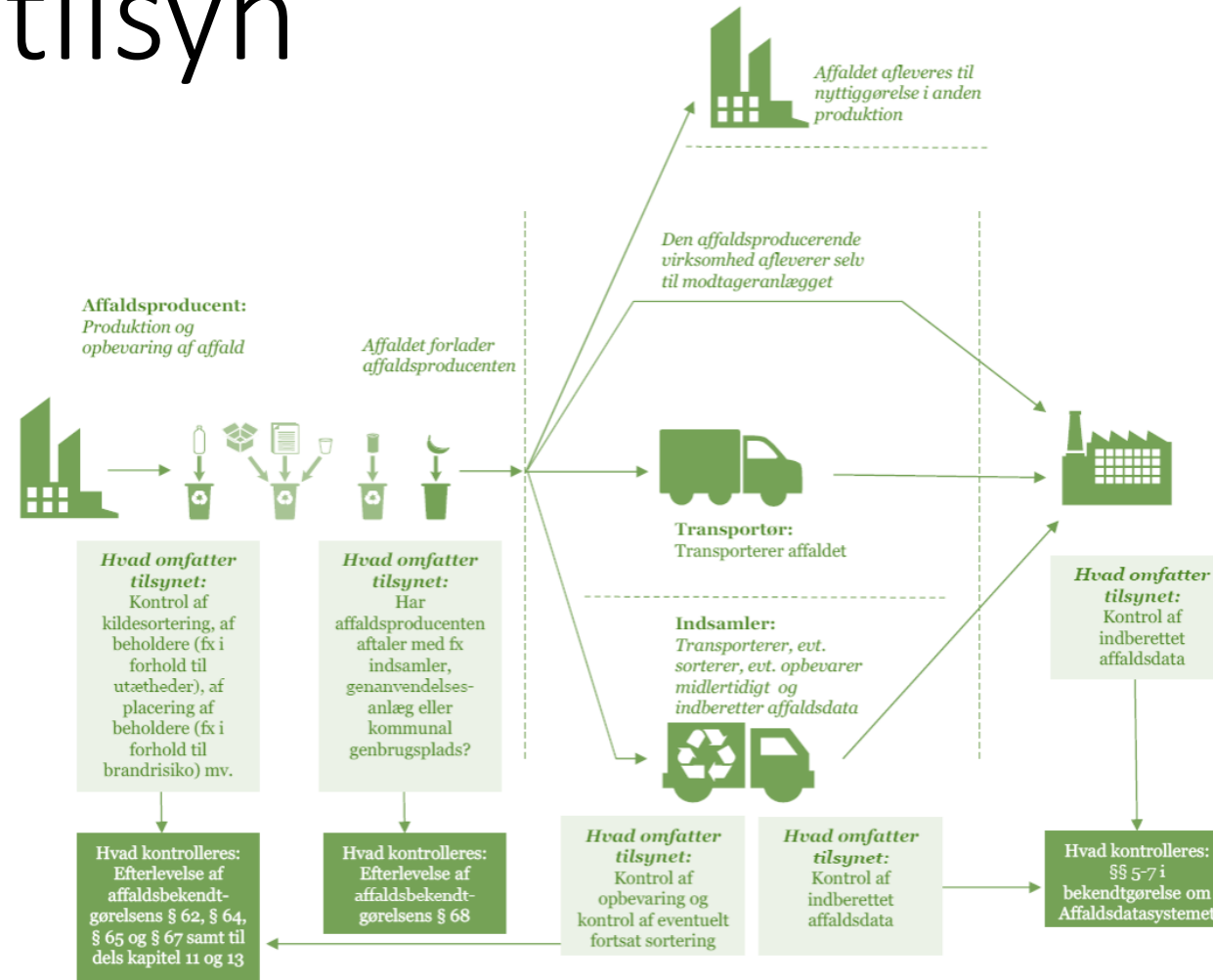
PWC's analyse af Affaldstilsynet

Vurdering af det nuværende tilsyn:

- Det er vigtigt, at de nødvendige kompetencer er til stede hos tilsynsmyndighederne.
- Kommunerne prioriterer ressourcemæssigt affaldstilsynet så lavt, at det er vanskeligt at leve op til tilsynsforpligtelsen.
- Der er behov for, at system- og dataunderstøttelse styrkes yderligere i form af tilvejebringelse af fx kontrolrapporter til tilsynet, baseret på data fra Affaldsdatasystemet.

Affaldstilsyn

Relevante bestemmelser om tilsyn med affald

Miljøbeskyttelsesloven nr. 1121 af 03/09/2018

Kapitel 9: *Tilsyn*

§ 65. Kommunalbestyrelsen fører generelt tilsyn med, at loven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes.

Bekendtgørelse om affald nr. 1309 af 18/12/2018

Kapitel 17: *Tilsyn*

§ 92. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, at bestemmelserne i denne bekendtgørelse overholdes, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Når Miljøstyrelsen træffer afgørelser efter denne bekendtgørelse, fører Miljøstyrelsen tilsyn med overholdelsen af disse afgørelser.

Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomheder nr. 1317 af 20/11/2018

Bilag 4: Oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse af bilag 2-virksomhed
Affald

27) Oplysninger om sammensætning og årlig mængde af virksomhedens affald, herunder farligt affald.

28) Oplysninger om, hvordan affaldet håndteres og opbevares på virksomheden (herunder affald der indgår i virksomhedens produktion) og om mængden af affald og restprodukter, som oplagres på virksomheden.

Bekendtgørelse om miljøtilsyn nr. 1476 af 12/12/2017

Kapitel 1: *Anvendelsesområde og definitioner*

§ 1. Denne bekendtgørelse fastsætter regler om tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse, lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. og lov om forurennet jord.

PwC-rapporten foreslår to kontroltyper:

- 1) Skrivebordskontroller på baggrund af data fra Affaldsdatasystemet
- 2) Fysiske kontrolbesøg hos affaldsproducenten.

Hvis affaldsdata fra ADS ved skrivebordskontrollen ser realistiske og troværdige ud, indikerer det, at der ikke er grund til at foretage et fysisk kontrolbesøg.

PwC foreslår, at udvælgelsen af virksomheder til kontrol fastsættes ud fra fire kriterier:

- 1) En risikobaseret udvælgelse
- 2) En stikprøvebaseret udvælgelse
- 3) En tematiseret udvælgelse
- 4) En erfaringsbaseret udvælgelse

PwC anbefaler, at hovedparten af kontrollerne til tilsynet udvælges via en risikobaseret tilsynsmodel (>50 %), mens stikprøveudtagning bør udgøre hovedparten af de resterende kontroller (>25 %).

PwC foreslår tre mulige modeller:

Model 1

Alle dele af affaldstilsynet – fra udvælgelse til fysiske kontroller – udføres af én samlet (evt. statslig) myndighed.

Model 2

Udvælgelse på baggrund af risikomodel og stikprøve udføres af en central myndighed, mens tematiseret og erfaringsbaseret udvælgelse samt skrivebordstilsyn og fysiske tilsyn udføres af kommunerne.

Model 3

Svarer til model 2 med undtagelse af, at den centrale myndighed også står for den tematiserede udvælgelse.

Ensartet administration & håndhævelse af reglerne for affald og genanvendte råvarer

Der vil blive set på tilsyns- og administrationsopgaver ud fra relevante love og bekendtgørelser;

- Miljøbeskyttelsesloven
- Affaldsbekendtgørelsen
- Affald til jordbrugsformål
- Restproduktbekendtgørelsen
- Import/eksport – bekendtgørelsen
- Bioaskebekendtgørelsen
- Bilskrotbekendtgørelsen

Reference liste

1. Miljø- og Fødevareministeriet og Erhvervsministeriet, Strategi for Cirkulær Økonomi, September 2018:
<https://mfvm.dk/miljoe/strategi-for-cirkulaer-oekonomi/>
2. Energistyrelsen, Evaluering af de politiske aftaler om organisering af affaldssektoren, Februar 2016:
https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Vindenergi/evaluering_af_de_politiske_aftaler_om_organisering_af_affaldssektoren_20160307.pdf
3. Power point præsentation fra styregruppemøde den 23. februar 2017 "Analyse af affaldstilsynet – præsentation".
4. Miljøprojekt nr. 1952, Analyse af affaldstilsynet, Juli 2017: <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2017/08/978-87-93614-16-1.pdf>
5. Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse nr. 1121 af 03/09/2018, Retsinformation:
<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=202837>
6. Bekendtgørelse om affald nr. 1309 af 18/12/2018, Retsinformation:
<https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=144826>
7. Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomheder nr. 1317 af 20/11/2018, Retsinformation:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=203693>
8. Bekendtgørelse om miljøtilsyn nr. 1476 af 12/12/2017, Retsinformation:
<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=194518>
9. Dansk Industri, Affalds- og Ressourceindustrien, Genvindingsindustrien, Dansk Byggeri, Plastindustrien, DTL & Dansk Erhverv, Vision og konkret anbefaling: Affald skal blive til nye råvarer på et cirkulært og reguleret marked:
<https://di.dk/SiteCollectionDocuments/Miljø/Nyheder/Sarabs%20mappe%20-%20nyheder/2018/Erhvervslivets-anbefalinger-til-den-fremtidige-indretning-af-affaldssektoren.pdf>